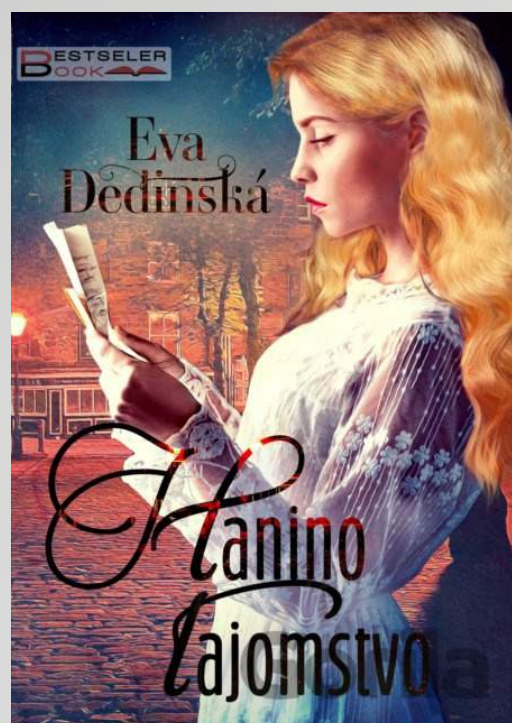

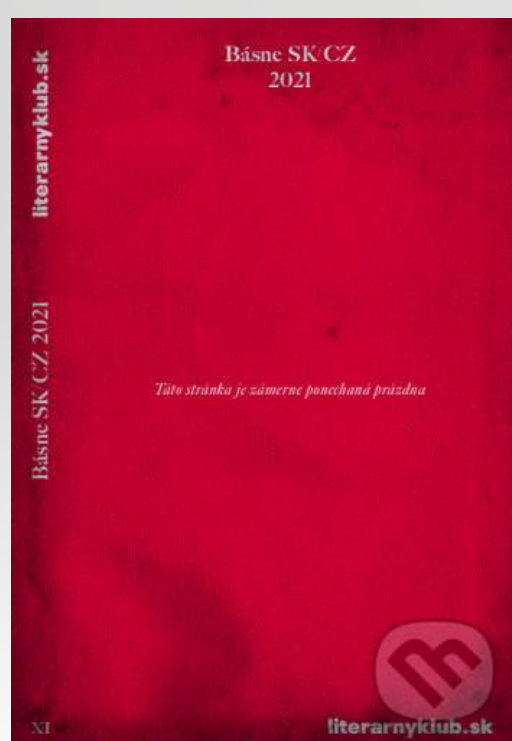
KATEGÓRIA BELETRIA

DEDINSKÁ, EVA. *Hanino tajomstvo*

Ivanka pri Dunaji: Bestseller, 2021

Alica spoznáva to písmo, jeho sklon, tie výrazné slučky. Niet pochyb, že listy písala jej stará mama. Ale prečo? Prečo jej celé tie roky nič nepovedala? Nikdy nerozprávala o svojom živote slúžky v dome nemeckého generála. O zakázanej láske. O úteku z Nemecka. Hana zriedka hovorila o 2. svetovej vojne. Keď sa konečne rozhodla zveriť svojej vnučke, Alica pri nej nebola. Starká jej zanechala truhlicu plnú spomienok, kôpku listov, v ktorých postupne odhaľuje svoje tajomstvo. Minulosť, ktorá Alicou poriadne otrasie.

GLUŠČÍKOVÁ, Oľga - a kol. *Básne SK/CZ 2021*

Bratislava: Literárny klub, 2021

Najväčšia československá literárna súťaž v oblasti poézie Básne SK/CZ vo svojom 11. ročníku opäť priniesla pestrú zostavu finalistov a finalistiek z oboch krajín, medzi nimi aj tvorbu Oľgy Gluščíkovej z Oravy.

Zborník ponúka desiatku ocenených cyklov. Práve tie porotu najviac zaujali v anonymnom hodnotení, spomedzi 428 prihlásených súťažiacich. Môžeme ich preto čítať ako reprezentatívnu správu o súčasnej československej poézii.

GRZNÁROVÁ, Iveta - a kol.. *30 životov, pohnuté osudy známych Slovákov*

Bratislava: MAFRA Slovakia, 2021

Kniha vznikla na základe úspešného seriálu Pohnuté osudy, ktorý každý týždeň už niekoľko rokov vychádza v HN magazíne - magazíne Hospodárskych novín. Prináša neznáme zákutia zo života večných rebelov. Ale aj tých, čo vzdorovali režimu, bojovali s vnútornými démonmi či žili až príliš krátko a intenzívne. K tomu sa pridávajú smutní hrdinovia.

V publikácií nájdete aj dramaturga, scenáristu a filmového publicistu Petra Balghu. Rodáka z Dolného Kubína, ktorý bol za svoje názory od roku 1968 prenasledovaný.

Dielo obsahuje okrem zaujímavosti aj cenné fotografie.

HARMATOVÁ, Katarína. *To som zase ja*

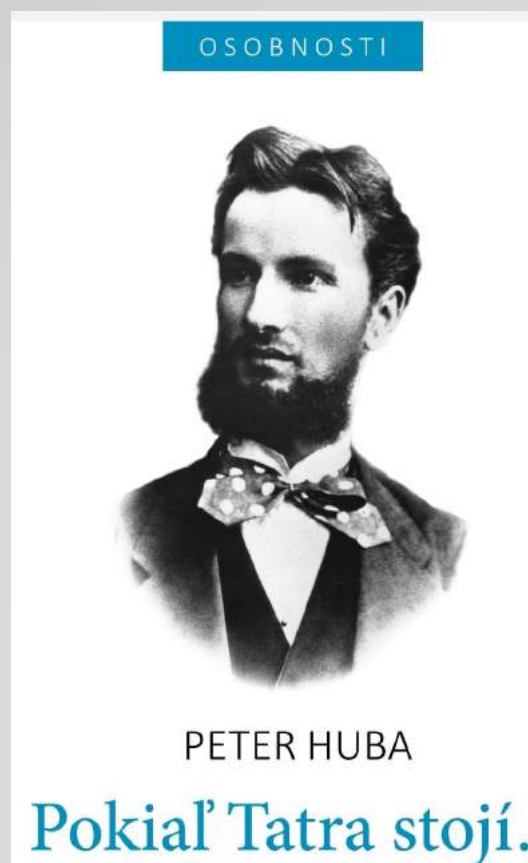
Košice: MERIDIANO-press, 2021

Nápad mojej sestry Caroline vrátiť sa do rodného Manchestru mi prišiel vhod. Potrebovala som okolo seba blízkych ľudí, keďže môj život bol v troskách. Mužom som sa pre istotu vyhýbala, ale do tých dvoch, ktorých som stretla v parku som sa okamžite zamilovala. Problém bol v tom, že jeden mal päť a druhý osem rokom. Neschádzali mi z mysle ani potom, čo sme sa rozlúčili.

Naše ďalšie náhodné stretnutie len potvrdilo moje obavy.

Kto sú ich rodičia? A vedia vôbec, čo robia ich deti celý deň?

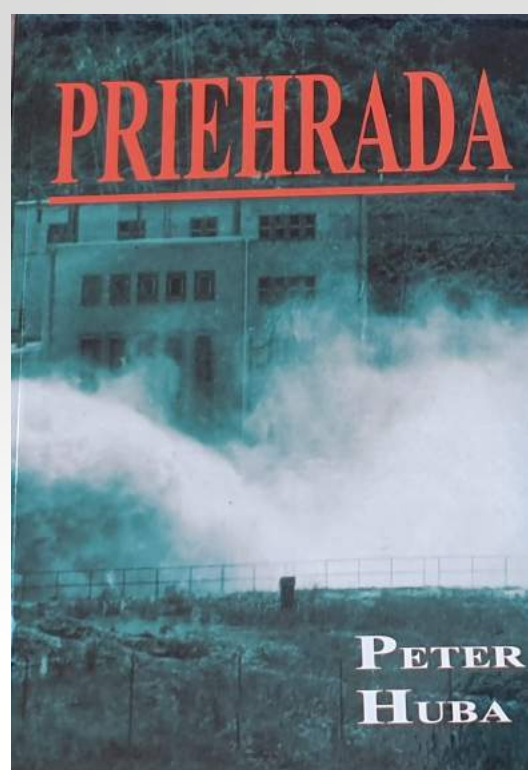
KATEGÓRIA BELETRIA

HUBA, Peter. *Pokiaľ Tatra stojí...*

Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 2021

Pri príležitosti 200. výročia narodenia štúrovského básnika a spisovateľa Janka Matúšku autor ponúka možnosť prečítať si román *Pokiaľ Tatra stojí...* Autor približuje čitateľom celkovú atmosféru tej doby – životné osudy národovcov počas revolučných rokov, keď sa stupňovalo úsilie národne orientovaných skupín o získanie našej slobody. Postupne nás autor zoznamuje so životom Janka Matúšku od jeho študentských čias na bratislavskom lýceu i prácou v Dolnom Kubíne.

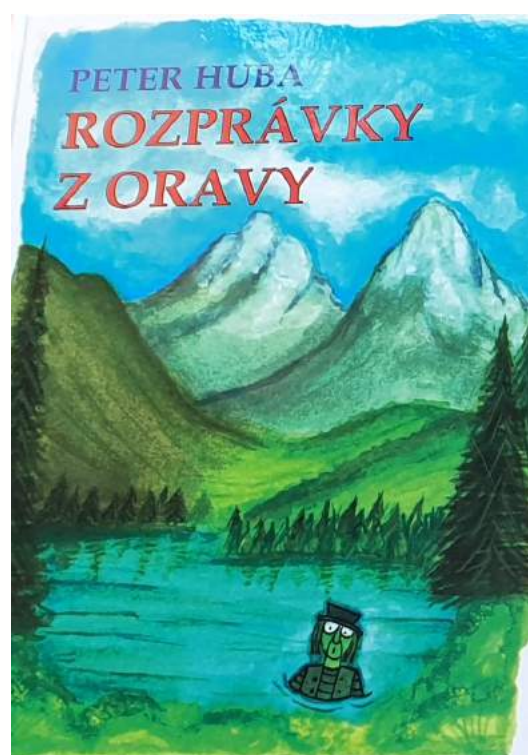

HUBA, Peter. *Priehrada*

Dolný Kubín: Miestny obor Matice slovenskej v Dolnom Kubíne, 2021

Publikácia je voľným pokračovaním trilógie *Keď národ umieral*. Dej sa odohráva v Dolnom Kubíne, v Bratislave a najrozsiahlejšia časť na hornej Orave v čase rozpadu Česko-slovenskej republiky a vzniku vojnovéj Slovenskej republiky. Orava sa v tých časoch stala dejiskom mnohých udalostí.

Autor pri písaní románu využil informácie získané rozsiahlym výskumom ešte začiatkom deväťdesiatych rokov dvadsiateho storočia a priamym kontaktom s jedným zo staviteľov priehrady.

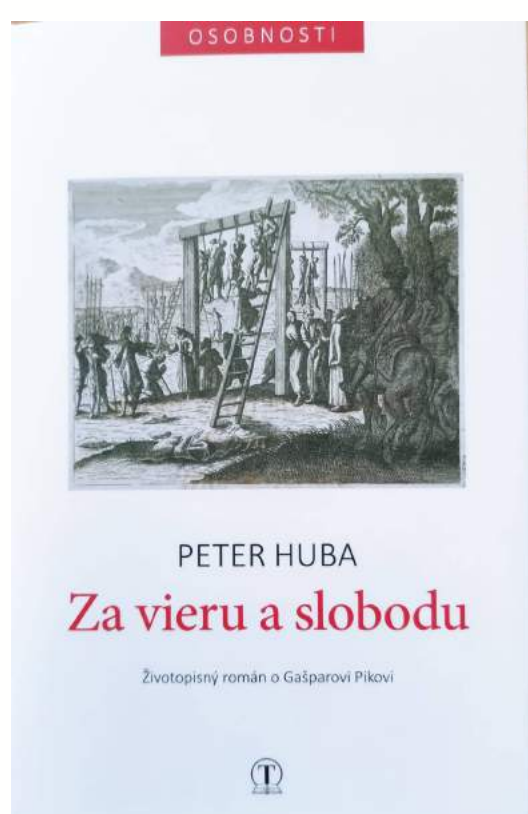

HUBA, Peter. *Rozprávky z Oravy*

Dolný Kubín: Miestny obor Matice slovenskej v Dolnom Kubíne, 2021

Hoci nie je presne napísané, kde sa dej jednotlivých rozprávok odohráva, čitateľ v podvedomí cíti, že je to na Orave. Hrad, rieka i iné známe záležitosti, spájajúce sa s týmto krajom, si vieme jasne predstaviť.

Nebola by to kniha rozprávok, keby v nej neboli ilustrácie. O tie sa postarala Olivia Gvoždiaková. Druhou ilustrátorkou je študentka z Poľska Marianna Bartłomiejus-Samolyk. Deti ale aj mnohí dospelí sa majú na čo tešiť.

HUBA, Peter. *Za vieru a slobodu*

Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 2021

V 17. storočí prešli cez územie Slovenska mnohé povstania šľachty namierené proti politike cisárskeho rodu Habsburgovcov. Najmenej známe bolo najkratšie povstanie Gašpara Píku

z roku 1672. Píka žil na Zemplíne, kde ľudia podobne ako na celom území Uhorska trpeli pod vysokými daňami, pod trestami zemepánov i náboženským prenasledovaním protestantov. Odpoveďou boli rôzne miestne vzbury, ale tá, ktorú viedol drobný šľachtic Píka, nadobudla veľké rozmery.

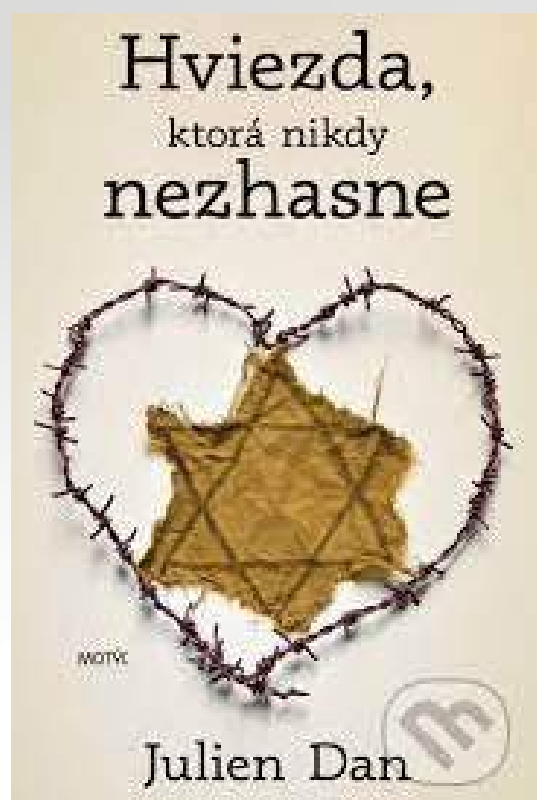
KATEGÓRIA BELETRIA

HVEZDOSLAV, Pavol Országh. Ežo a Gábor Vlkolinský, Zuzanka Hrašková

Bratislava: Perfekt, 2021

Pri príležitosti storočnice od úmrtia najznámejšieho realistického básnika P. O. Hviezdoslava sa vracia na pulty kníhkupectiev nezabudnuteľné diela Ežo a Gábor Vlkolinský. V publikácii sa ako bonus nachádza aj pôsobivá epická skladba Zuzanka Hrašková. Čarokrásna príroda a pohnuté osudy hlavných hrdinov sú spoločnými znakmi výberu. Do knihy je zaradený aj slovníček archaizmov, aby aj súčasná generácia mohla Hviezdoslava pochopiť čo najhlbšie.

JULIEN, Dan. Hviezda, ktorá nikdy nezhasne

Bratislava: Branko Kocian - Motýľ, 2021

Hviezda, ktorá nikdy nezhasne je strhujúci príbeh o osudoch rodiny poľského žida a goralky zo slovenskej strany Hornej Oravy...

Slovensko (február 1943) – Major von Lübeck, dôstojník nemeckej armády, spolu s ďalšími vojakmi prichádzajú do domu Anny a Samuela Dobiszových. Ich dvanásťročná dcéra Alžbetka sa hrá pred domom v kabátiku bez prišitej Dávidovej hviezdy. Tá sa jej deň predtým pri hre odtrhla. Zbytočné sú prosby Anny. Staršiu dcéru Kristínu nacisti odveľú a malička Alžbetka hrdinsky znáša trest za matkinu nezodpovednosť. Ďalšie ráno prídu major von Lübeck

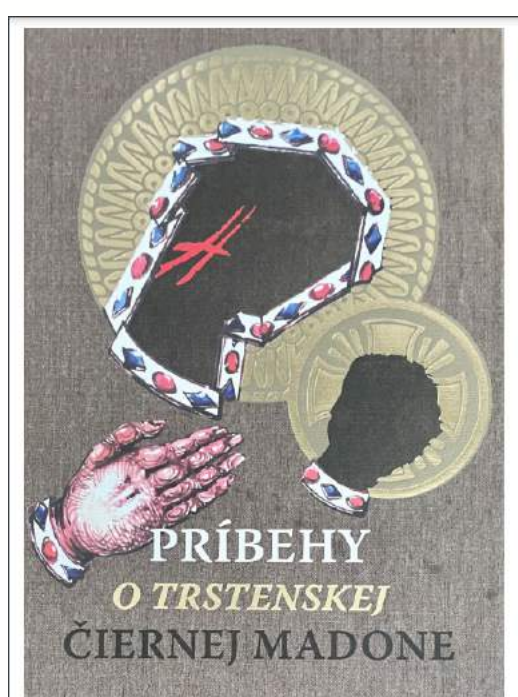
s vojakmi opäť, odveľú Annu a Samuela, rozdelia ich a pošlú do koncentračného tábora. Alžbetka zostáva sama zranená a nevládna v dome, ktorý vojaci podpália.

JUROLEK, Rudolf. Bukolika

Levoča: Modrý Peter, 2021

Jurolek je mysliteľský typ básnika, ale ani filozofia jeho textu nie je výkladová, nevystavuje sa na obdiv. Prekvapuje a udivuje jednoduchosťou vyjadrenia niekedy zložitých obsahov, čím sa približuje kóanu, stavom osvietenia, keď čitateľ pocíti najskôr radosť z objavu a vzápätí aj akési očisťujúce až katarzné povznesenie. Publikácia Bukolika nehľadá hodnotu v idyle, ona hodnotu vytvára a vidí ju v sústredení sa na existenčne podstatné, aj keby ním mala byť len zdanlivá drobnosť.

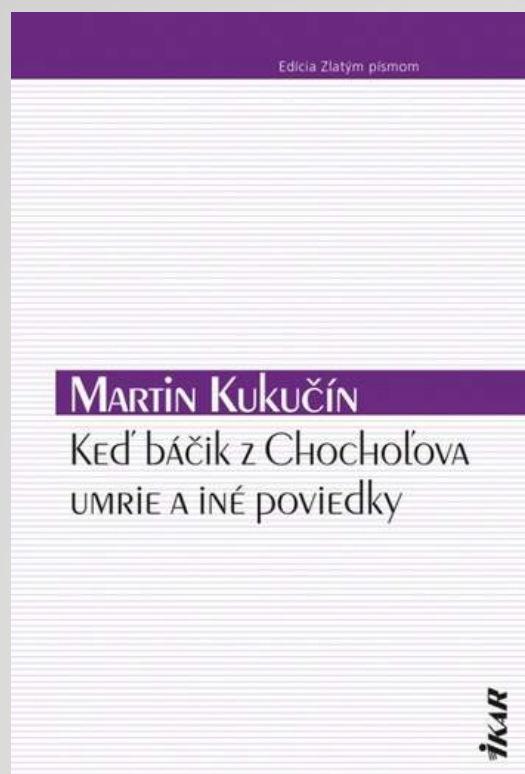
KADLUBOVÁ, Eva. Príbehy o Trstenskej čiernej Madone

Námestovo: Tlačiareň Kubík, 2021

K dejinám mesta Trstená neodmysliteľne patrí mariánsky kult, ktorý je okrem iného spojený aj so zázračným obrazom Trstenskej čiernej Madony, ktorý sa v minulosti nachádzal v Trstenej. Je opradený legendou, ktorá je sprístupnená čitateľom prostredníctvom publikácie Príbehy

o Trstenskej čiernej Madone, ktoré na motívy Andreja Haťapku spracovala Eva Kadlubová.

KATEGÓRIA BELETRIA

KUKUČÍN, Martin. *Keď báčik z Chochoľova umrie*

Bratislava: IKAR, 2021

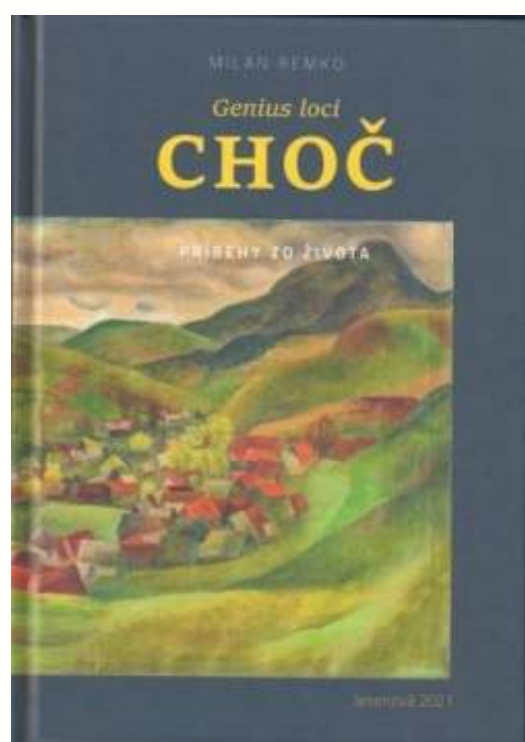
Edícia slovenskej klasiky Zlatým písmom prináša výber najznámejších poviedok majstra literárneho realizmu Martina Kukučina – Keď báčik z Chochoľova umrie (1890), Dies irae (1893) a Neprebudený (1886). Všetky tri poviedky čerpajú námet zo života prostého slovenského ľudu, vynikajú bravúrnym opisom ľudského charakteru aj rázovitej slovenskej dediny konca devätnásteho storočia.

Mladá slovenská poviedka 2021

Dolný Kubín: Oravské kultúrne stredisko, 2021

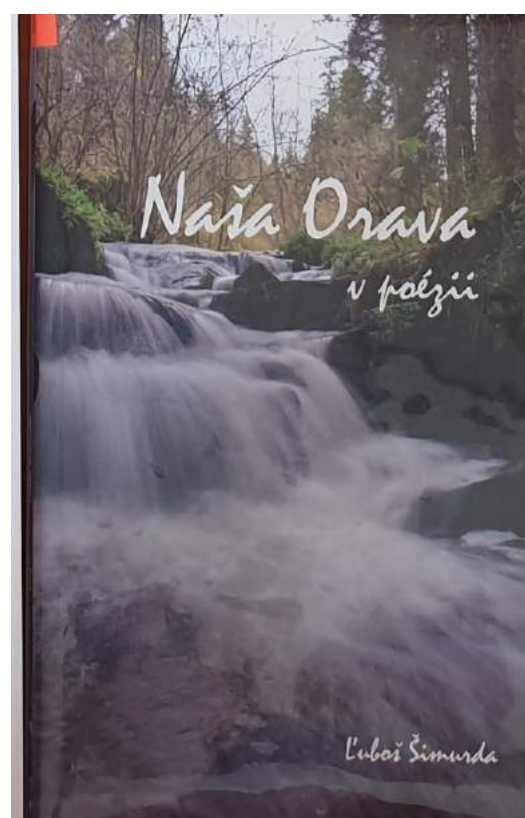
Zborník prác z celoštátnej literárnej súťaže mladých autorov, ktorú organizuje Oravské kultúrne stredisko, rekapituluje a hodnotí jej 18. ročník a predstavuje súťažné práce žiakov a študentov základných, stredných a vysokých škôl a dospelých do 30 rokov, medzi ktorými sú aj súťažiaci z Oravy. Súťaž mladá slovenská poviedka sa konala v spolupráci so Spolkom slovenských spisovateľov v Bratislave, Slovenským literárnym ústavom MS v Martine. Podujatie sa v tomto roku konalo pri príležitosti 100. výročia úmrtia P. O. Hviezdoslava.

REMKO, Milan. *Genius loci Choč, príbehy zo života*

Bratislava: Remedika, 2021

V tejto knihe sa autor pokúsil opísať niektoré svoje zážitky a skúsenosti zo stretnutí so zaujímavými ľuďmi a krajinami. Pomysleným bodom jeho zorného poľa, cez ktoré sa rozhliadal do širokých diaľok, bol vrchol rodného Choča, ktorý v ňom zanechal neopakovateľné spomienky na bezstarostné detstvo gazdovského chlapca, pomáhajúceho otcovi pri znášaní syra a oštiepkov zo salaša na Choči alebo pri pasení kráv na lúkach pod Chočom na Zábralí.

ŠIMURDA, Ľuboš. *Naša Orava v poézii*

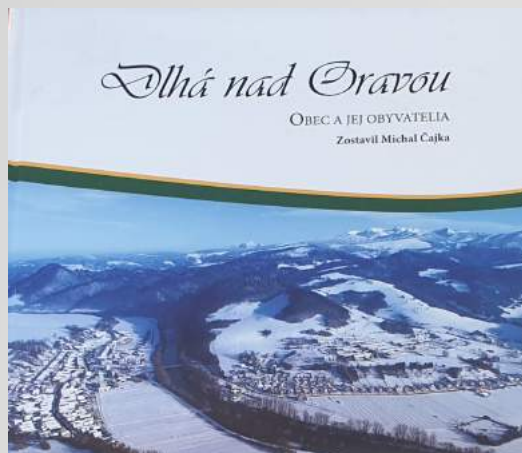
Dolný Kubín: Tlačiareň Kubík, Dolný Kubín, 2021

Poézia vždy mala významné miesto v dejinách kultúry a života ľudí. Kniha je obrazom osamelého človeka, jeho ľúbostný vzťah k Orave v štyroch ročných obdobiach. Autor ospevuje matku prírodu v čase pandémie. Poukazuje na utrpenie ľudu, jeho jedinečnú kultúru. Hľadá Boha v srdci, v snoch, vo hviezdach a v oravskej prírode.

KATEGÓRIA ODBORNÁ LITERATÚRA

ČAJKA, Michal. *Dlhá nad Oravou, obec a jej obyvatelia*

Dlhá nad Oravou: Dlhá nad Oravou, 2021

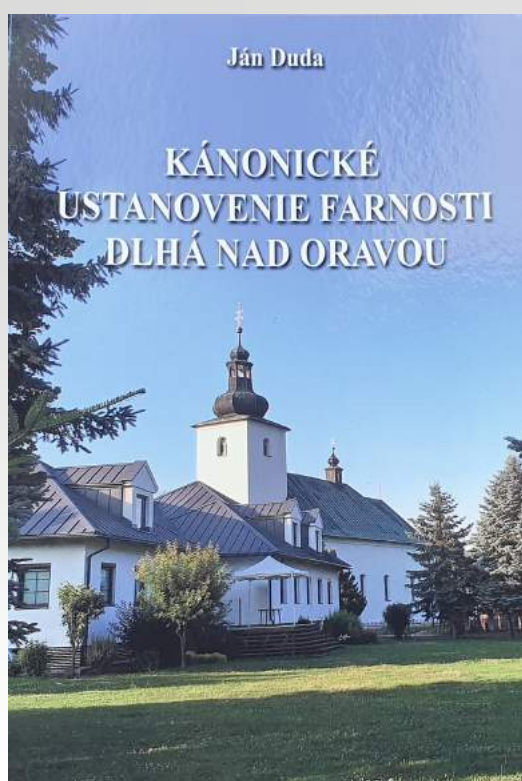

Pred šesťsto rokmi sa v jednom súpise majetku oravského panstva objavil názov dedinky Dlhá Lúka, ktorú pomenovali podľa veľkej lúky ležiacej pri rieke Orava. Nie je známe, koľko rokov pred touto zmienkou tu jej obyvatelia žili, je však isté, že od roku 1420 sa dedinka intenzívne rozvíjala až do súčasnosti.

Cieľom knihy je predstaviť prírodné bohatstvo obce Dlhá nad Oravou. Zaznamenať tak jej premeny ovplyvnené činnosťou jej obyvateľov. Vďaka archívnym dokumentom, fotografiám a kresbám môžeme cestovať v čase od počiatku až po súčasnosť.

DUDA, Ján. *Kánonické ustanovenie farnosti Dlhá nad Oravou*

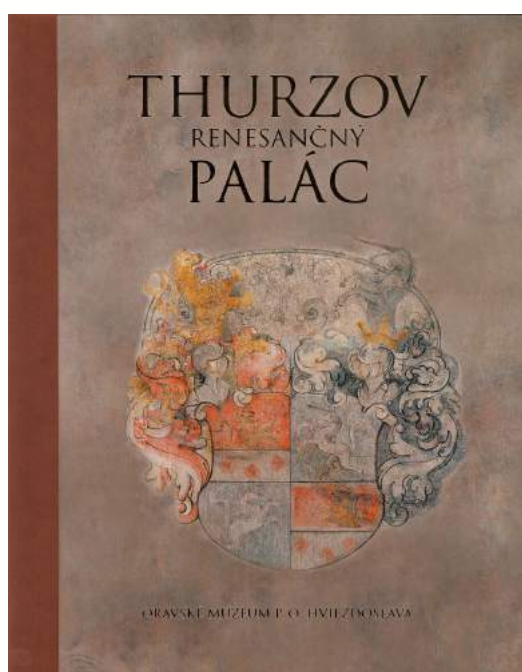
Krakov: Towarzystwo Slowaków nad Oravou, 2021

Hlavným cieľom tejto monografie je poukázať na najdôležitejšie historicko-právne, teologické a kánonickoprávne okolnosti, ktoré zohrali dôležitú rolu pri zakladaní farností a ich správne fungovanie. Tieto parciálne ciele sa ukazujú na kánonickom zriadení kaplnky Panny Márie fatimskej v roku 1946 a v archívnych farských dokumentoch prejavujúce sa vmiešavanie štátnych orgánov do vnútorných záležitostí cirkvi.

FLOREKOVÁ, Iveta a kol.. *Thurzov renesančný palác*

Dolný Kubín: Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne, 2021

Publikácia venovaná Thurzovmu palácu, ktorý je súčasťou Oravského hradu je obohatená o množstvo farebných fotografií a mapuje jeden z najhodnotnejších zreštaurovaných objektov z obdobia renesancie na Slovensku.

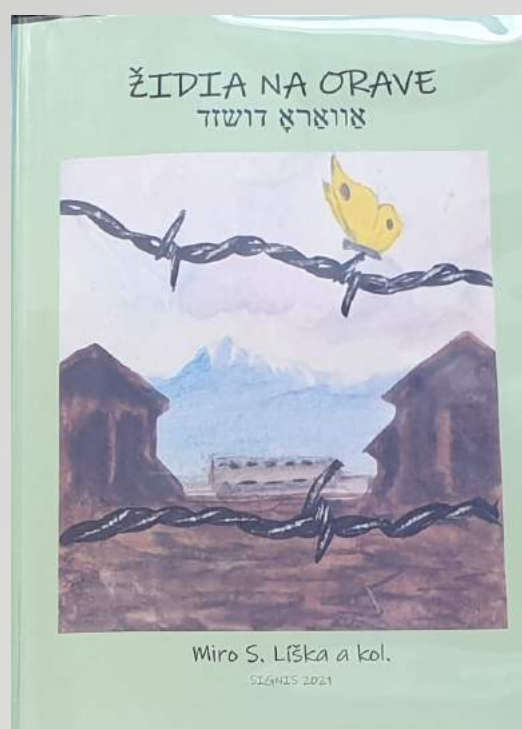
KOLLÁR, Daniel - POLÁKOVÁ Viera. *Hrady pre deti 2. diel*

Bratislava, DAJAMA, 2021

Publikácia je pokračovaním prvého diela slovenskej trilógie o detskom spoznávaní hradov. Ponúka viacero zaujímavých námetov na výlety k najnavštevovanejším hradom stredného Slovenska. Nachádza sa v nej 25 hradných výletov a niekoľko tipov na zaujímavé miesta v bezprostrednom okolí týchto hradov. Doplnkom knihy je maľovaná mapa stredného Slovenska so zakreslenými hradmi a naznačenými výletmi. Jej súčasťou sú aj okienka na nálepky hradov, ktoré sú pribalené k maľovanej mape. Dieťa si tak môže každý navštívený hrad nalepiť do nákrešného okienka.

KATEGÓRIA ODBORNÁ LITERATÚRA

LÍŠKA, Miro S. *Židia na Orave*

Dolný Kubín: SIGNIS Banská Bystrica, 2021

Publikácia *Židia na Orave* odpovedá na otázky o živote a o práci židovskej komunity. Čiže na otázky, o ktorých sa desaťročia nehovorilo a nepísalo. Významné, je aj to, že autori publikácie uvádzajú mená ľudí, ktorí žili a tvorili súčasť života na Orave. V opačnom prípade by ostali úplne zabudnutí. Boli to tí, ktorí na tomto teritóriu žili, pracovali, milovali, vychovávali svoje deti ...

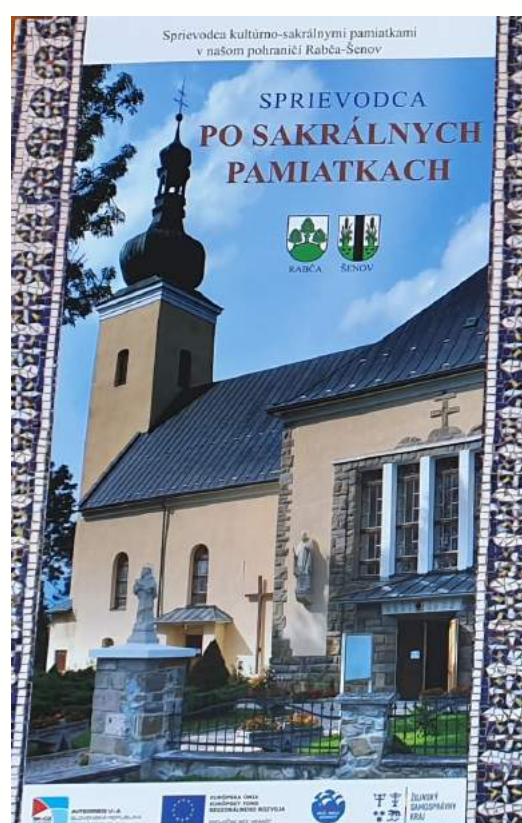
Autori sa zmieňujú aj o rodinách, ktoré boli kruto vyvraždené.

MINTÁLOVÁ ZUBERCOVÁ, Zora. *Ako sme kedysi žili*

Bratislava: Slovart, 2021

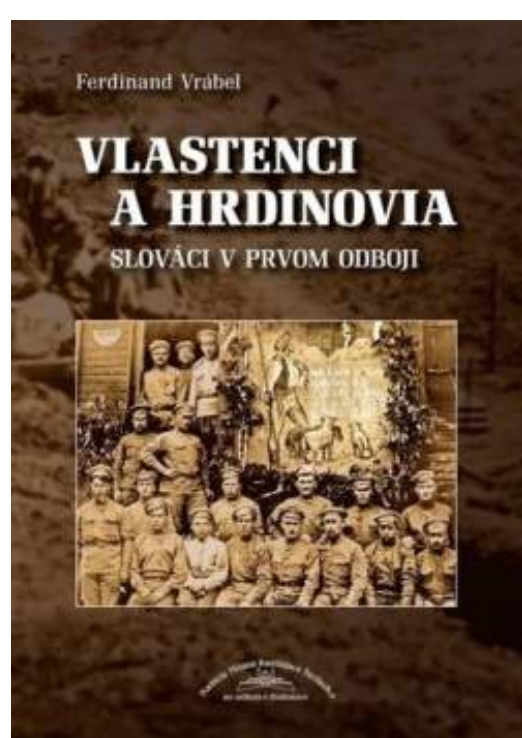
Publikácia vznikla v spolupráci s dizajnérom, fotografom a ilustrátorom Vladimírom Holinom, takže obrazová časť knihy je rovnako príťažlivá ako textová. Kniha približuje život v minulých storočiach prostredníctvom približne 300 farebných fotografií, ktoré vznikli vo viacerých slovenských skanzenoch. Knihu dopĺňajú čierno-biele fotografie zaniknutých prác na poli, v hospodárstve či domácnosti, zachytávajúce aj hodnovernú atmosféru.

OSEĽSKÝ, Jozef. a kol.. *Sprievodca kultúrno-sakrálnymi pamiatkami v našom pohraničí Rabča-Šenov*

Námestovo: Obecný úrad Rabča, 2021

Sakrálné pamiatky, či sú to už kamenné, drevené kríže alebo murované kaplnky bude generácia po generácii a vždy na to má nejaký dôvod, či už celospoločenský alebo osobný. Vo väčšine prípadov ide o stále živé stavby dodnes slúžia svojmu pôvodnému účelu. V obci Rabča sa takýchto kamenných sôch, reliéfov, krížovnachádza mnoho. V tomto sprievodcovi sú zaznamenané všetky kamenné, murované, drevené kríže sochy ale aj kaplnky. Cieľom projektu je, aby sa všetky pamiatky dali zmapovať, opísať príbeh, odfotiť a zaznamenať do publikácie..

VRÁBEL, Ferdinand. *Vlastenci a hrdinovia, Slováci v prvom odboji*

Banská Bystrica: PRO, 2021

Kniha *Vlastenci a hrdinovia* uzatvára autorskú trilógiu (*Splnený sen* a *Zápisky legionára*) venovanú dokumentovaniu a historickej analýze okolností a súvislostí vzniku Československa.

Každá z troch častí na základe štúdia primárnych prameňov priniesla objavné pohľady na naše dejiny žité a tvorené pred vyše 100 rokmi. Predošlé slovenské politické režimy sa snažili vymazať z pamäti národa spomienku na československé légie – o to väčšiu hodnotu má tento autorský počin.